

Landschappelijke inpassing

HELLERWEG 2
7136 KS ZIEUWENT

Opdracht

Landschappelijke inpassing Hellerweg 2 in Zieuwent

19 december 2019

Opdrachtgever

E. Rouwhorst
Hellerweg 2
7136 KS Zieuwent

Opdrachtnemer

Locis Adviseurs
Leeuwerikstraat 33 a
7051 XD Varsseveld

Projectleider:

Drs. ing. Björn Domhof
b.domhof@locisadviseurs.nl
0315-820100

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze opgave mag worden verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband, elektronisch of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een geautomatiseerd gegevensbestand worden opgeslagen, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Locis Adviseurs.

Aan de inhoud van dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend, Locis Adviseurs, verwerpt elke aansprakelijkheid voor aan ander gebruik van deze tekst dan voor de situatie waarvoor hij wordt uitgebracht. De informatie in deze tekst is onder voorbehoud en kan veranderd worden zonder voorafgaande kennisgeving.

INHOUDSOPGAVE

1	Algemene gegevens	3
	1.1 Initiatiefnemer en projectlocatie.....	3
	1.2 Aanleiding en motivering	3
2	Het plangebied	4
	2.1 Situering en omgeving.....	4
	2.2 Het huidige erf.....	4
	2.3 Landschap en omgeving	6
3	Het initiatief	8
	3.1 Overzicht.....	8
4	Landschappelijke inpassing	9
	4.1 Algemeen.....	9
	4.2 Inpassingsplan	9
5	inrichting en Beheer.....	10
	5.1 Aanleg landschapselementen.....	10
	5.2 Beheer landschapselementen	11
	Bijlagen.....	14
1	Inrichtingsschets	
2	Informatie aanplant en beheer van houtsingels;	
3	Informatie aanplant en beheer van scheerheggen;	
4	Informatie aanplant en beheer van solitaire bomen.	

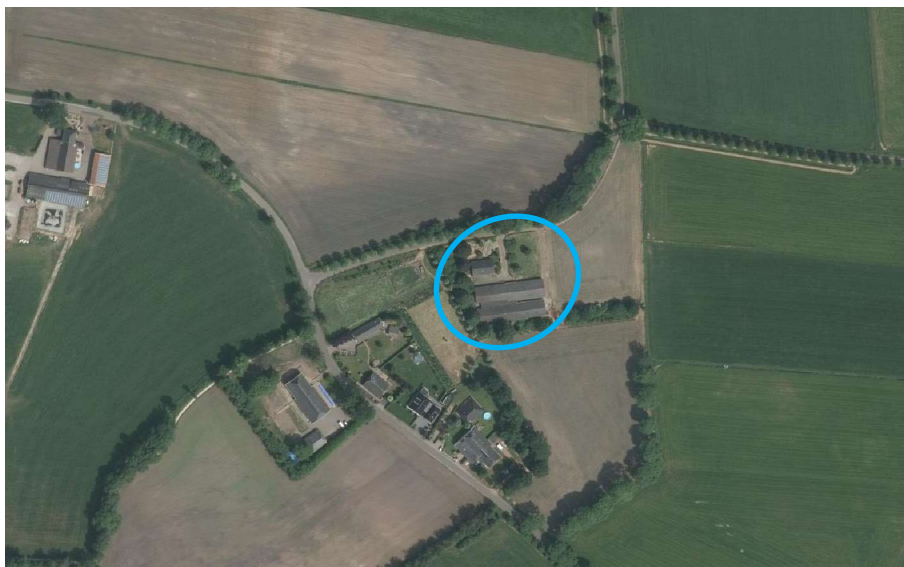

1 ALGEMENE GEGEVENS

1.1 Initiatiefnemer en projectlocatie

Naam: E. Rouwhorst
Adres: Hellerweg 2
Postcode / plaats: 7136 KS Zieuwent

De projectlocatie is gelegen in het landelijk gebied van Zieuwent. De locatie staat kadastraal bekend als gemeente Lichtenvoorde, sectie K, nummer 326. In onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de locatie in haar omgeving weergegeven.

Afbeelding 1: Luchtfoto projectlocatie (bron: gelderland.nl)

1.2 Aanleiding en motivering

Op de locatie aan de Hellerweg 2 worden 2 voormalige varkensstallen gesloopt. Deze sloopmeters worden binnen de gemeente Oost Gelre aan de Pastoor Zanderinkweg in Zieuwent in het kader van het zogenaamde salderen ingezet.

Afbeelding 2: locatie Hellerweg 2 met de te slopen stallen (bron: gelderland.nl).

De gemeente Oost Gelre heeft aangegeven dat zij onder voorwaarden wil meewerken aan het initiatief. Na de sloop, dient het erf aan de Hellerweg 2 opnieuw landschappelijk te worden ingepast in haar omgeving. Een landschapsplan dient onderdeel uit te maken van de aanvraag omgevingsvergunning. Hierin voorziet dit rapport.

2 HET PLANGEBIED

2.1 Situering en omgeving

De locatie is gelegen aan de Hellerweg 2 in het buitengebied van Zieuwent. In westelijke richting is op circa 680 meter de dorpskern van Zieuwent gelegen.

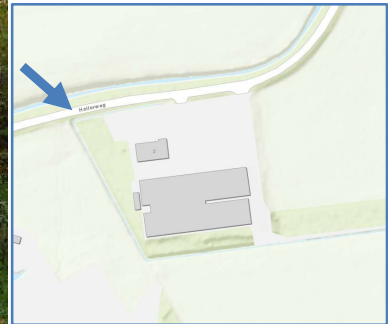

Afbeelding 3: ligging van het initiatief omcirkeld in de omgeving (links). Rechts het huidige erf (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

2.2 Het huidige erf

Het huidige erf is rationeel opgebouwd, ten dienste van de voormalige agrarische bedrijfsvoering. De bebouwing bestaat uit het woonhuis en 2 varkensstallen. Achter en naast de huidige varkensstallen is een houtsingel gelegen. Rondom de woning is een eenvoudige siertuin met sierplanten gelegen. In de voortuin staan enkele solitaire esdoorns. Verdere noemenswaardige erfbeplanting ontbreekt.

Afbeelding 4: zicht op het huidige erf vanaf de Hellerweg vanuit noordwestelijke richting.

Afbeelding 5: zicht op het huidige erf vanaf de Hellerweg vanuit noordoostelijke richting.

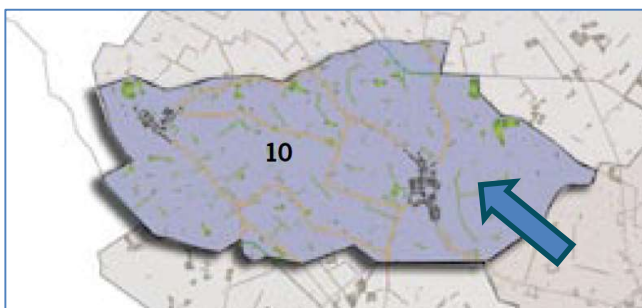

Afbeelding 6: zicht op de te slopen stallen vanuit noordoostelijk richting

2.3 Landschap en omgeving

Historisch landschap

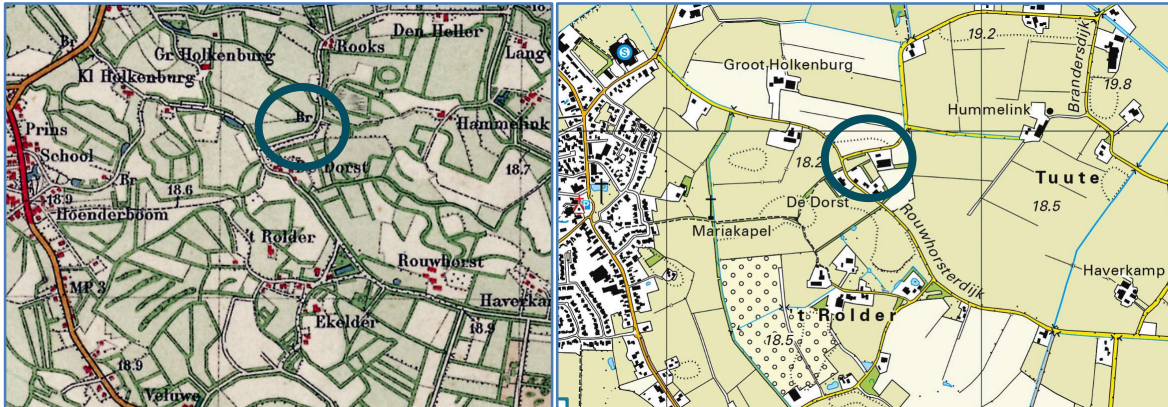
De planlocatie aan de Hellerweg 2 is gelegen binnen het kampenlandschap in de omgeving van Zieuwent (zie figuur 4). Vroeger was dit kampenlandschap kleinschalig en besloten, met bosjes, erven, steilrand- en wegbeplanting. Het historische karakter van het landschap bestaat hier vooral uit het kleinschalige cultuurlandschap dat hier ooit was en uit het watersysteem, dat gekenmerkt werd door periodiek stagnerend water in de lagere delen van het landschap, eveneens kleinschalig tussen de zandruggen. Dit gebied is bij de Ruilverkaveling Harreveld-Zieuwent jaren ('60-'70 van de vorige eeuw) vrij fors op de schop gegaan ten behoeve van de landbouw.

Afbeelding 7: de ligging van de planlocatie binnen deelgebied "Kampenlandschap Zieuwent-Mariënvelde" (Landschapsontwikkelingsplan Oost Gelre).

In de navolgende figuren 8 en 9 zijn de verschillen van voor en na deze ruilverkaveling ook in het landschap in de omgeving van de Hellerweg duidelijk te zien.

Afbeelding 8 en 9: links de ligging van de planlocatie in het historische landschap, circa 1930. Rechts de ligging in het huidige landschap (bron, kadaster, topotijdreis).

Huidig landschap

Zoals duidelijk blijkt uit de figuren 5 en 6 is het oorspronkelijke kleinschalige kampenlandschap drastisch veranderd. Door samenvoegen van meerdere percelen is de toenmalige kavelbeplanting verwijderd en zijn de gronden in dit gebied verder ontwaterd, zodat deze beter benut konden worden. Het oorspronkelijke kleinschalige kampenlandschap tussen Zieuwent en Mariënveld is nu vrij open en bestaat merendeels uit grootschalige agrarische percelen. De nog aanwezige landschappelijke beplanting in de omgeving bestaat uit elzen- en houtsingels, knotwilgen en gemengde struweelhagen. Langs de Hellerweg staan ter hoogte van de planlocatie esdoorns.

3 HET INITIATIEF

3.1 Overzicht

Zoals in paragraaf 1.2 beschreven wenst initiatiefnemer de op zijn achtererfgebied aanwezige varkensstallen te slopen.

Figuur 7: links de uitsnede bestemmingsplankaart met daarop het toegekende bestemmingsvlak en rechts globaal de positionering van het gewenste bijgebouw (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Deze gesloopte meters worden in het kader van saldering elders binnen de gemeente, aan de Pastoor Zanderinkstraat 12-12A ingezet ten behoeve van de ruimtelijke ontwikkeling op die locatie.

Na de voorgenomen sloop van de 2 varkensstallen, wordt er een nieuw bijgebouw (maximaal 150 m²) gebouwd en wordt het erf landschappelijk ingepast (zie hoofdstuk 4).

4 LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

4.1 Algemeen

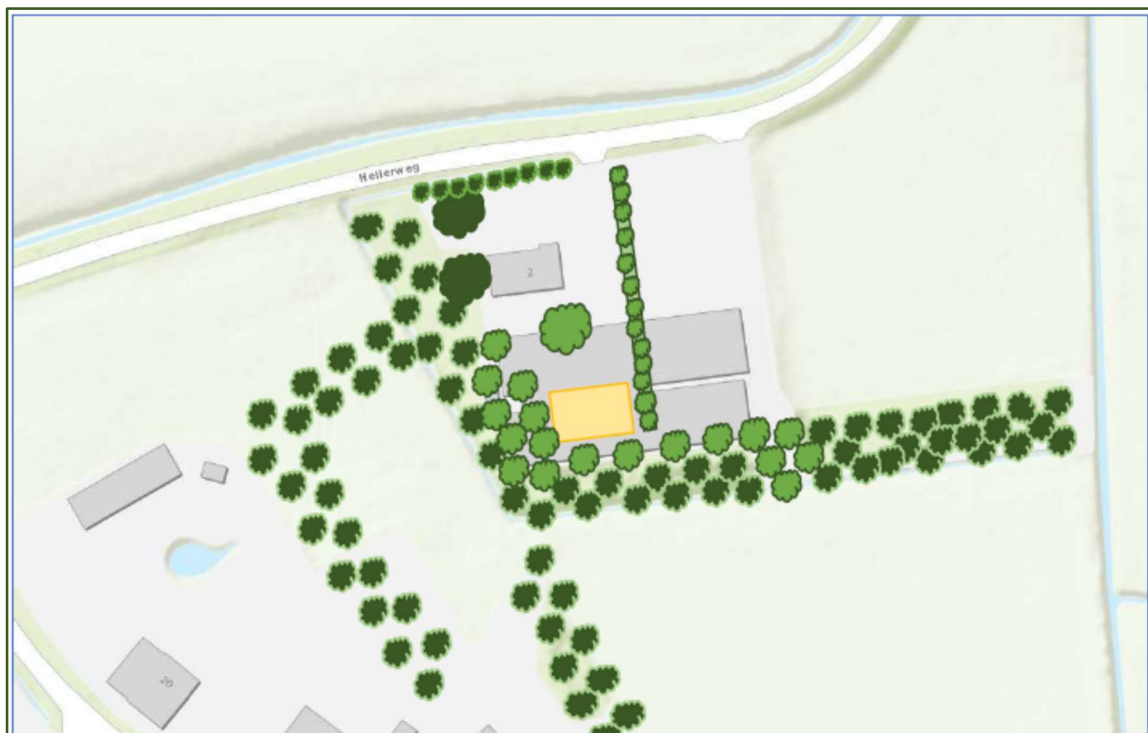
In dit hoofdstuk wordt een voorstel gedaan voor het landschappelijk inpassen, van het erf inclusief nieuw bijgebouw, in de omgeving van het initiatief.

4.2 Inpassingsplan

De voorgenomen sloop van de 2 aanwezige varkensstallen levert reeds een forse ruimtelijke kwaliteitswinst op voor het onderhavige erf. Daarnaast bevindt er zich op het/ om het erf aan de west- en zuidzijde reeds een houtsingel.

Ten einde de bestaande landschappelijke structuur verder te versterken en het erf, inclusief het nieuw te bouwen bijgebouw, visueel en landschappelijk verantwoord in te passen, wordt het volgende voorgesteld (zie tevens bijlage 1):

1. Het versterken van de houtsingel (aan de zuid- en westzijde);
2. De aanleg van haag van veldesdoorn (langs oostzijde inrit);
3. Aanplant solitaire boom (walnoot), tussen de bestaande woning en de nieuwe schuur.

- : bestaande solitaire bomen (esdoorn)
- : bestaande houtsingelstructuur
- : bestaande scheerheg
- : solitaire boom (walnoot), nieuwe aanplant
- : aanvulling/ versterken bestaande houtsingelstructuur;
- : aanleg nieuwe scheerheg met veldesdoorn

Figuur 8: situatie met daarop de voorgestelde landschappelijke inpassing.

Door langs het oprit naar de gewenste nieuwe schuur een scheerheg voor te stellen, blijft het toekomstige erf luchtig en verdwijnt het niet achter een barricade van groen. Daarnaast sluit deze heg mooi aan op de te versterken houtsingelstructuur.

De voorgestelde walnoot gaat een markante baken vormen op het toekomstige erf.

Na de voorgenomen sloop van de aanwezige varkensstallen ontstaat er ruimte om de aanwezige houtsingelstructuur verder te versterken. Ook kan er enige verrijking van (besdragende) soorten worden ingezet.

Het versterken van de bestaande houtsingel, langs de west- en zuidkant van de huiskavel vormt zowel landschappelijk als ecologisch een verbinding tussen de bestaande landschapselementen in de omgeving.

5 INRICHTING EN BEHEER

Om het gewenste eindbeeld te bereiken zijn een aantal inrichtingsmaatregelen nodig (zie paragraaf 5.1). Daarnaast zullen de nodige onderhouds- en beheersmaatregelen getroffen moeten worden (zie paragraaf 5.2).

5.1 Aanleg landschapselementen

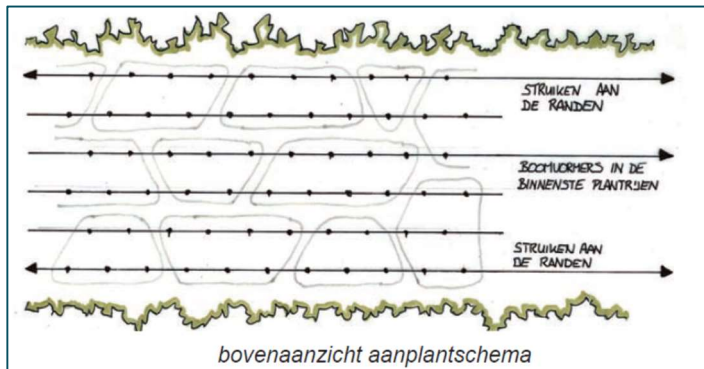
1. Het versterken van de houtsingel (aan de zuid- en westzijde);
2. De aanleg van scheerheg van veldesdoorn (langs oostzijde inrit);
3. Aanplant solitaire boom (walnoot), tussen de bestaande woning en de nieuwe schuur.

Versterken van de aanwezige houtsingel

Het versterken van de bestaande houtsingel kan door het aanplanten van streekeigen plantmateriaal. Deze kunnen in zogenaamd 3-hoeksverband op een onderlinge afstand van 1,5 meter worden bijgeplant. De voorgestelde soorten kunnen zijn: kardinaalsmuts (struik), hondsroos (struik), veldesdoorn (struik), meidoorn (struik), gelderse roos (struik) en sprokehout (struik). Daarnaast kunnen er tussen de genoemde struikvormende soorten, enkele boomvormende soorten, zoals Lijsterbes, Zomer eik, Ruwe berk en Zoete kers, worden bijgemengd.

Dit plantmateriaal kan in zogenaamd 2- tot 3-jarig bosplantsoen-formaat (circa 0,6 - 0,8 meter) worden geplaat (zie ook plantinstructies in bijlage 2). Dit verhoogt de kans op het aanslaan van het plantgoed.

Figuur 9: een nieuwe struweelhaag wordt in zgn. driehoek-verband geplant (bron St. Landschapsbeheer Gelderland).

Aanleg scheerheg

De voorgestelde scheerheg met veldesdoorn naast het oprit naar de nieuw te bouwen schuur kan het best in 2 rijen en in 3-hoeksverband (zie ook figuur 9) worden aangeplant. Hierbij wordt een onderlinge afstand in de rij van 0,50 meter aangehouden. Ook tussen de rijen wordt een afstand van 0,50 meter aangehouden. Hierdoor ontstaat een volle, robuuste heg.

Aanplant solitaire boom

Tussen de bestaande woning en de gewenste schuur wordt voorgesteld om een solitaire walnoot aan te planten. Deze boom dient, afhankelijk van het kluitformaat, in een ruim plantgat te worden geplant. Maak tevens gebruik van een boompaal.

Algemeen

De aanleg van de voorgestelde landschapselementen kan plaatsvinden in plantseizoen, dat globaal loopt van november tot maart.

5.2 Beheer landschapselementen

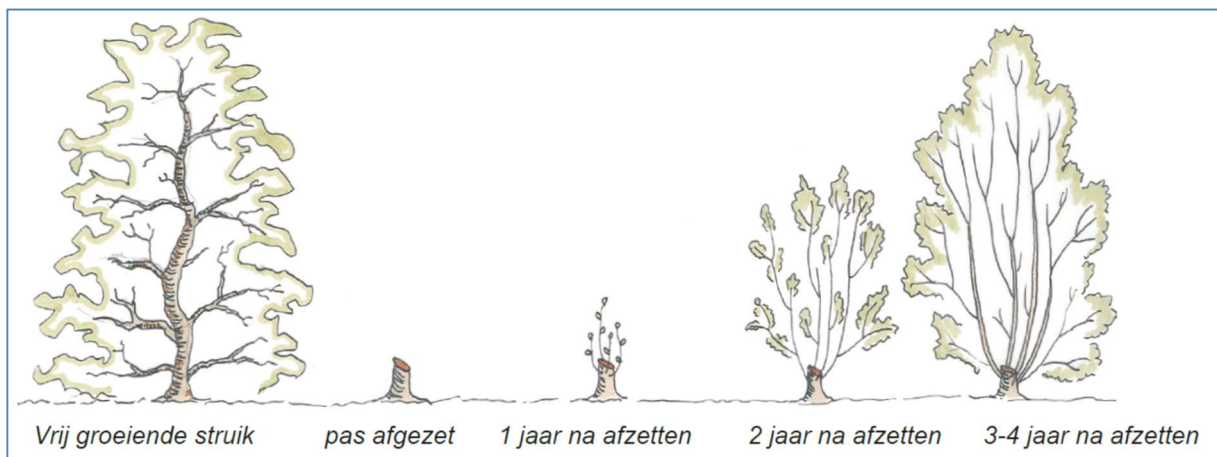
Hieronder wordt ingegaan op de benodigde beheer dat moet worden toegepast op de voorgestelde groenelementen.

Houtsingel

De versterkte houtsingelstructuur kan het best worden beheerd door middel van zogenaamd hakhoutbeheer. Wordt dit niet gedaan dan zal er in de loop van tijd door onderlinge licht- en groeiconcurrentie een "holle" houtsingel ontstaan.

Bij toepassing van hakhoutbeheer wordt (een gedeelte van) de singel, afhankelijk van de groeisnelheid, eens in de circa 5 tot 10 jaar afgezet. Dit houdt in dat, alle aanwezige struiken, op een hoogte van 10-20 cm boven de grond worden afgezaagd. De achterblijvende stobben zullen het komend voorjaar uit zichzelf weer gaan uitlopen.

Figuur 10: verschil in leeftijdsopbouw van een struweelhaag waarop hakhoutbeheer wordt toegepast (bron St. Landschapsbeheer Gelderland).

Het dikke hout, dat vrijkomt bij het afzetten, kan worden afgevoerd als brandhout en het dunne tophout kan in takkenrillen (zie figuur 12) tussen de stobben worden gepakt. Hiermee wordt extra schuil- en foerageergelegenheid voor vogels en wild gecreëerd. Zorg er hierbij wel voor dat de afgezaagde stobben (welke weer uit moeten gaan lopen), voldoende licht krijgen.

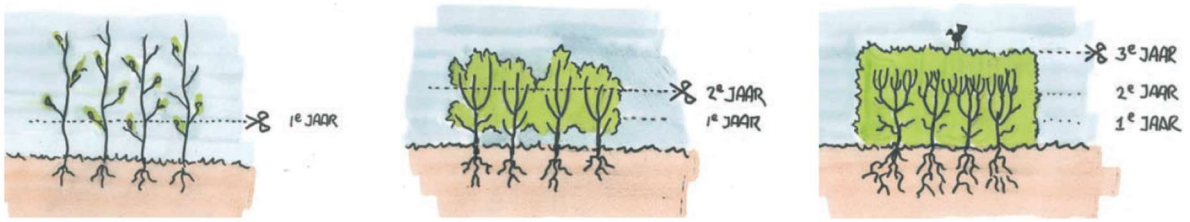

Figuur 12: voorbeeld van een takkenril (bron St. Landschapsbeheer Gelderland)

Scheerheg

Om een scheerheg mooi vol en dicht te laten uitgroeien is het zinvol om deze direct na aanplant voor de helft in te korten. Vervolgens kan in het 2de jaar een derde van de hoogte terug gezet worden. Daardoor gaan de onderlinge planten meer uitlopers vormen (zie onderstaande illustratie). Heeft de heg vervolgens na 2 a 3 jaar de gewenste hoogte bereikt dan kan de scheerheg het best 2 maal per jaar (in mei- juni en september) worden geschoren.

Figuur 13: beheer van een scheerheg na aanplant

Solitaire boom

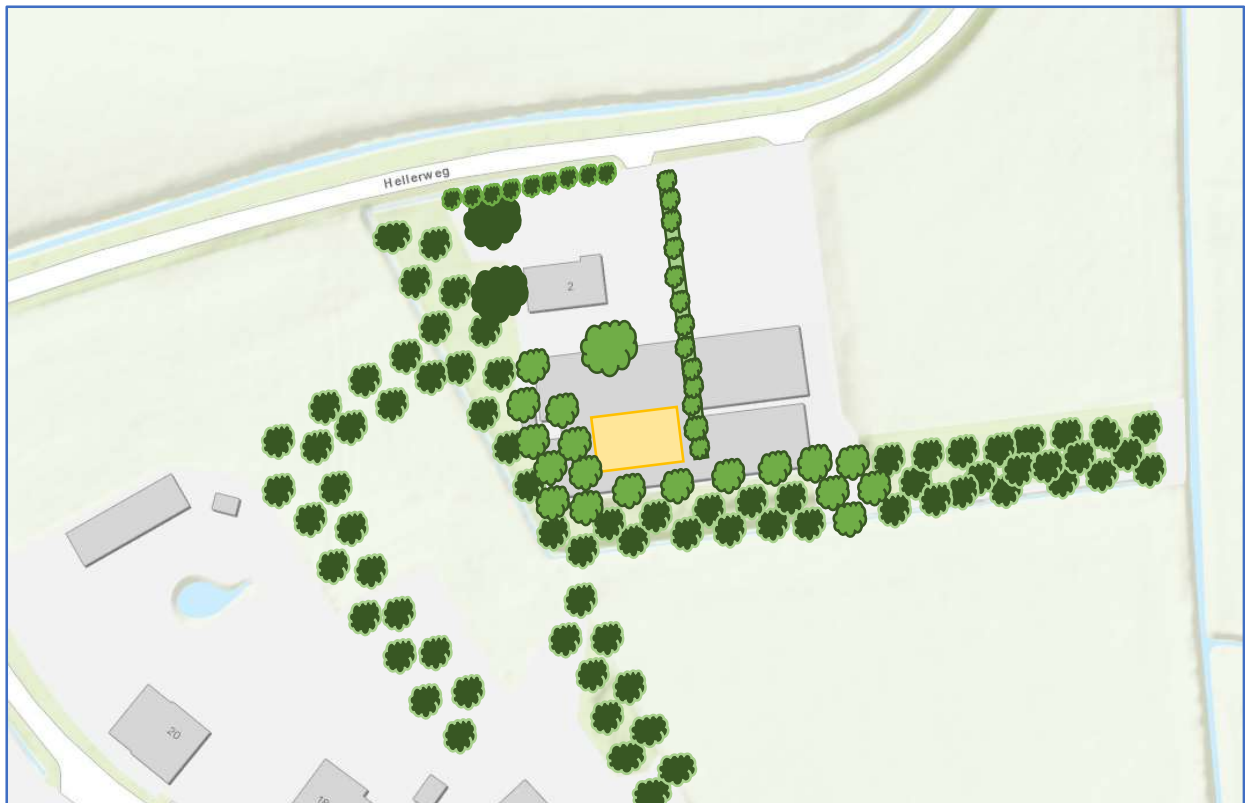
Laat de nieuw aangeplante solitaire boom kan in eerste instantie vrij groeien. Eventueel kan door een visuele beoordeling worden gezien of onderhoudssnoei nodig is. Een walnoot laat zich het best snoeien in de periode van september tot eind december. Dit voorkomt het zogenaamde bloeden, doordat de sapstroom bij deze boomsoort vroegtijdig op gang komt.

BIJLAGEN

- 1 Inrichtingsschets
- 2 Informatie aanplant en beheer van houtsingels;
- 3 Informatie aanplant en beheer van scheerheggen;
- 4 Informatie aanplant en beheer van solitaire bomen.

- : bestaande solitaire bomen (esdoorn)
- : bestaande houtsingelstructuur
- : bestaande scheerheg
- : solitaire boom (walnoot), nieuwe aanplant
- : aanvulling/ versterken bestaande houtsingelstructuur;
- : aanleg nieuwe scheerheg met veldesdoorn

Stichting Landschapsbeheer Gelderland heeft een reeks informatiebladen voor bewoners van het buitengebied ontwikkeld. Hierin staan praktische tips voor de aanleg en beheer van kleine landschapselementen, teneinde de kwaliteit van het landschap te versterken.

Houtsingel

Een houtsingel is een brede landschappelijk waardevolle afscheiding, vaak ook tussen weilanden, die bestaat uit bomen en struiken. Een houtsingel is een lijnvormig landschapselement van 4 tot maximaal 20 meter breed. Houtsingels lijken veel op houtwallen. Bij een houtwal is er sprake van een opgeworpen wal, waar de beplanting op staat.

ALGEMENE AANPLANTINSTRUCTIE

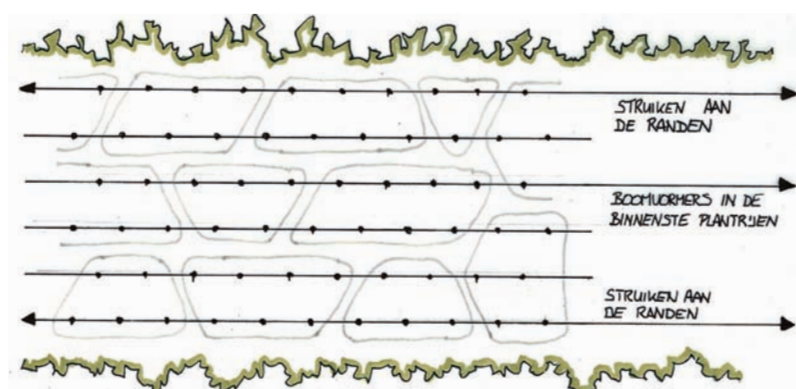
1. Het aanplanten van een houtwal of singel kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. Gebruik inheems plantmateriaal, wat passend is in de streek.
2. Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor 3-jarig bosplantsoen met de maat 80-100 cm hoogte.
3. De te beplanten oppervlakte dient te worden bewerkt, dit kan door frezen en/of planten in bewerkte grond.
4. Plant de soorten aan in groepen van minstens 5-7 stuks per soort. Op die manier voorkomt u dat langzaam groeiende soorten worden overgroeid door snel groeiende soorten.
5. Let op dat u niet te diep plant. De diepte is afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel. Steek een gat (houd de grond op de schop), plaats het plantsoen zo dat alleen de wortels in het gat zitten. Gooi de grond weer in het gat, terwijl u het plantsoen vasthoudt. De grond iets aanduwen.
6. Indien u niet direct alle bomen en/of struiken kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen en/of struiken tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

opkuilen

SPECIFIEKE AANPLANTINSTRUCTIE

1. Plant de houtsingel of houtwal in rijen aan met een plantafstand van bij voorkeur 1,50 bij 1,50 meter.
2. Boomvormers dient u in het midden van de singel aan te planten, struiken aan de randen.

bovenaanzicht aanplantschema

INSTRUCTIES NA AANPLANT

1. Plaats een afrastering op 2 meter afstand van de houtsingel, om de nieuwe aanplant tegen vraat door vee te beschermen.
2. Geef de jonge aanplant, indien mogelijk, met name de eerste twee jaar na aanplant voldoende water in droge perioden en houd het element zoveel mogelijk onkruid vrij.

BEHEERINSTRUCTIES

Goed onderhouden houtwallen en houtsingels bestaan uit een boom-, kruid- en struiklaag. Na ongeveer 5-6 jaar zullen de takken in de houtsingel of wal elkaar gaan raken en dient er waar nodig gesnoeid en gedund worden. Na 10 jaar is de eerste keer onderhoud noodzakelijk.

De meeste houtsingels en houtwallen worden als hakhout beheerd en tussen de 10-12 jaar afgezet. Afzetten betekent dat de bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De bomen en struiken groeien uit zichzelf weer uit. Bij voorkeur dient er kleinschalig gewerkt te worden waarbij niet alle singels tegelijk een onderhoudsbeurt krijgen. Om de variatie in leeftijd te waarborgen dient ieder jaar, afhankelijk van het onderhoudsinterval, een gedeelte van de singel te worden afgezet.

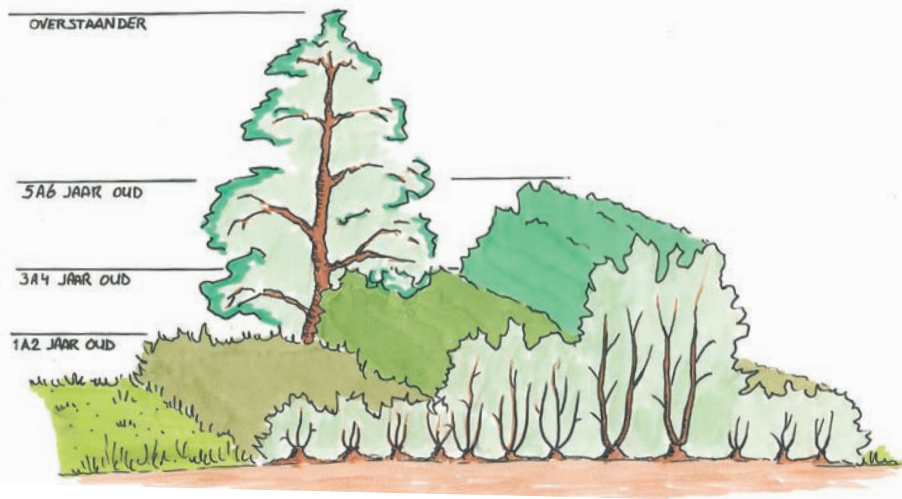
Bij het afzetten is het in elk geval van belang dat er genoeg licht op de bodem valt om de stobben te laten uitlopen. Dat betekent vaak een vrij drastische dunning. Oude bomen blijven meestal staan, evenals bomen met holten die vaak het domein van vogels en vleermuizen zijn.

2 jaar na afzetten

3-4 jaar na afzetten

houtsingel met hakhoutbeheer

Tekst en beeld:

Stichting Landschapsbeheer Gelderland, Rosendaal 2a, 6891 DA Rozendaal.

T 026-3537444. E info@landschapsbeheergelderland.nl.

I www.landschapsbeheergelderland.nl.

November 2010, op de website is de hele reeks te bekijken.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland
zorg voor ons landschap

Zorg voor ons landschap
MAAK JE ERF GOED

Landschapsbeheer Gelderland maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het groen rond boerderijen, bedrijven en woningen maakt daar een belangrijk deel van uit. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf, het erf in de ruimste zin van het woord, betekent meer dan een ideale woon- en werkomgeving. Het leidt tot evenwicht tussen mens en natuur. Landschapsbeheer Gelderland stimuleert ecologisch beheer van het erf door kennis en middelen ter beschikking te stellen en samen te werken met de eigenaar van de grond: particulieren, boeren en overheid.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland heeft een reeks informatiebladen voor bewoners van het buitengebied ontwikkeld. Hierin staan praktische tips voor de aanleg en beheer van kleine landschapselementen, teneinde de kwaliteit van het landschap te versterken.

Knip- en scheerheg

Een knip- en scheerheg is een lijnvormig landschapselement, met aaneengesloten begroeiing van inheemse struiken, dat regelmatig wordt geknipt of geschoren.

ALGEMENE AANPLANTINSTRUCTIE

1. Het aanplanten van een heg kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. Gebruik inheems materiaal, wat passend is in de streek.
2. Voor de aanplant van een heg wordt vaak gekozen voor 3-jarig bosplantsoen met de maat 80-100 cm hoogte.
3. Let op dat u niet te diep plant. De diepte is afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel. Steek een gat, (houd de grond op de schop), plaats het plantsoen zo dat alleen de wortels in het gat zitten. Gooi de grond weer in het gat, terwijl u het plantsoen vasthoudt. De grond iets aanduwen.
4. Indien u niet direct alle bomen kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

opkuilen

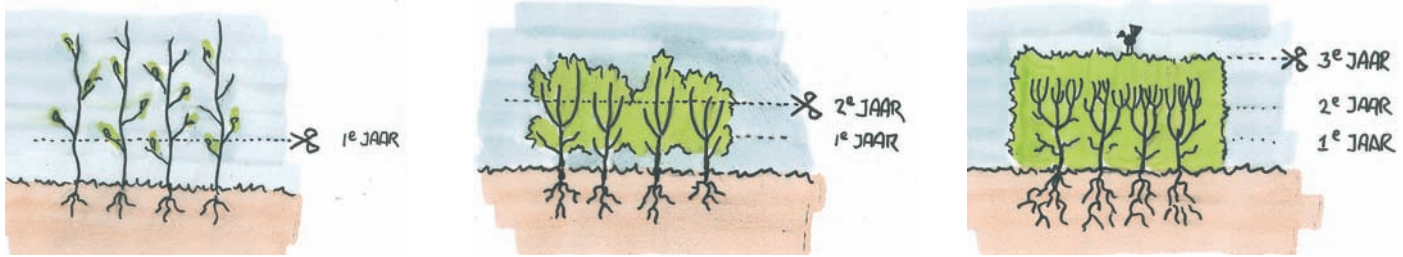
SPECIFIEKE AANPLANTINSTRUCTIE

1. Voor het ontwikkelen van een dichte knip- en scheerheg is de aanplant van 1 rij met bosplantsoen voldoende. Per strekkende meter kunt u 4 stuks bosplantsoen aanplanten.
2. Graaf voor het planten een sleuf, die diep en breed genoeg is om de wortels van het plantgoed er ruim in te leggen. Eventueel kunt u een draad spannen als hulpmiddel bij het graven van de plantsleuf. Sluit de plantsleuf na aanplant weer af met aarde.

INSTRUCTIES NA AANPLANT

1. Plaats een afrastering op 1 meter afstand van de aanplant, om de nieuwe aanplant tegen vraat door vee te beschermen.
2. De aanplant dient direct na het planten te worden terug gesnoeid tot op de helft of tweederde van de lengte. Dan ontwikkelt zich namelijk eerder een brede en vertakte heg.
3. Geef de jonge aanplant, indien mogelijk, met name de eerste twee jaar na aanplant voldoende water in droge perioden en houd het element onkruid vrij.

snoeien knip- en scheerheg na aanplant

BEHEERINSTRUCTIES

De naam knip- en scheerheg zegt het eigenlijk al: een heg moet geknipt of geschoren worden. De frequentie van de snoei hangt af van een aantal factoren: de soort, de vorm, de functie en de eisen die we aan de heg stellen.

In het algemeen worden de meeste heggen ongeveer 2 keer per jaar geknipt. Bij een meidoornheg is het belangrijk de eerste keer te knippen voor de langste dag van het jaar, in mei-juni. Dit maakt het knippen van deze heg een stuk aangenamer, omdat de doorns dan nog niet houtig zijn. De tweede keer knippen kan in september. Als de haag uit liguster bestaat, dan kunt u vaak wel 3 keer per jaar knippen, omdat de liguster een snel groeiende struik is. Knip de heg wanneer het bewolkt en niet te warm is. Belangrijk is dat de onderkant van de heg iets breder uitgroeit dan de bovenkant, zodat de zon ook op de onderkant van de heg kan schijnen. De heg behoudt dan zijn besloten karakter.

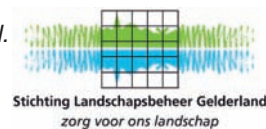
Tekst en beeld:

Stichting Landschapsbeheer Gelderland, Rosendaal 2a, 6891 DA Rozendaal.

T 026-3537444. E info@landschapsbeheergelderland.nl.

I www.landschapsbeheergelderland.nl.

November 2010, op de website is de hele reeks te bekijken.

Zorg voor ons landschap

MAAK JE ERF GOED

Landschapsbeheer Gelderland maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het groen rond boerderijen, bedrijven en woningen maakt daar een belangrijk deel van uit. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf, het erf in de ruimste zin van het woord, betekent meer dan een ideale woon- en werkomgeving. Het leidt tot evenwicht tussen mens en natuur. Landschapsbeheer Gelderland stimuleert ecologisch beheer van het erf door kennis en middelen ter beschikking te stellen en samen te werken met de eigenaar van de grond: particulieren, boeren en overheid.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland heeft een reeks informatiebladen voor bewoners van het buitengebied ontwikkeld. Hierin staan praktische tips voor de aanleg en beheer van kleine landschapselementen, teneinde de kwaliteit van het landschap te versterken.

Solitaire boom

Solitaire bomen zijn, in tegenstelling tot bomen die in een bos staan, in staat zich volledig vrij groeiend te ontwikkelen met een natuurlijke kroonvorm en zijn daarom kenmerkende elementen in het landschap.

ALGEMENE AANPLANTINSTRUCTIE

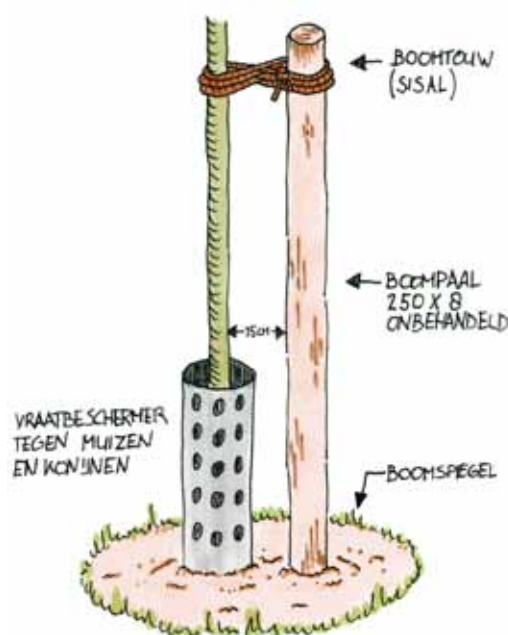
1. Het aanplanten van een boom kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest.
2. Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor een laanboom met een minimale omtrek van 10-12 cm. U kunt ook kiezen voor een grotere maat, bijvoorbeeld 14-16 cm met kluit.
3. Indien u niet direct alle bomen kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

opkuilen

SPECIFIEKE AANPLANTINSTRUCTIE

1. Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.
2. Plaats daarna een boompaal van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op circa 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (zuidwesten). Bevestig de jonge boom met sisal boomtouw aan de boompaal. Knoop het touw aan de paal en draai het touw circa 3 maal in een 8-vorm om de boom. Leg een knoop in het touw om deze aan de paal te bevestigen. Snijd overtollig touw af.
3. U kunt nu het plantgat weer dichtgooien. Pas indien nodig bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat.
4. Plaats bij een bomengroep de bomen ruim uit elkaar, de minimale plantafstand is 6 meter. Een volwassen boom kan al snel een kroon ontwikkelen van 10 meter breed.

aanplant solitaire boom

INSTRUCTIES NA AANPLANT

1. Plaats een afrastering op 2 meter afstand van de boom(groep), om de nieuwe aanplant tegen vraat door vee te beschermen.
2. Geef de jonge aanplant, indien mogelijk, met name de eerste 2 jaar na aanplant voldoende water in droge perioden.

bomengroep met raster

BEHEERINSTRUCTIES

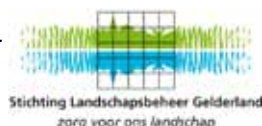
Beheer is bij een bomengroep niet of nauwelijks nodig. Door middel van een visuele beoordeling kan worden bekeken of onderhoudssnoei noodzakelijk is. Het verdient aanbeveling om regelmatig zogeheten zuigers, schurende takken en dood hout te verwijderen.

Snoeien kan over het algemeen in de wintermaanden, met uitzondering van haagbeuk, walnoot, wilde paardenkastanje, esdoorn en berk. Deze soorten kunt u het beste snoeien in de periode september-begin januari in verband met sapuittreding of bloeden. Ook dient u de boomband te controleren en na 4 tot 5 jaar te verwijderen.

Tekst en beeld:

Stichting Landschapsbeheer Gelderland, Rosendaal 2a, 6891 DA Rozendaal.
T 026-3537444. E info@landschapsbeheergelderland.nl.
I www.landschapsbeheergelderland.nl.
2013, op de website is de hele reeks te bekijken.

Zorg voor ons landschap

MAAK JE ERF GOED

Landschapsbeheer Gelderland maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het groen rond boerderijen, bedrijven en woningen maakt daar een belangrijk deel van uit. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf, het erf in de ruimste zin van het woord, betekent meer dan een ideale woon-en werkomgeving. Het leidt tot evenwicht tussen mens en natuur. Landschapsbeheer Gelderland stimuleert ecologisch beheer van het erf door kennis en middelen ter beschikking te stellen en samen te werken met de eigenaar van de grond: particulieren, boeren en overheid.